

ΔΙΑΦΩΝΙΑ ΚΑΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

A!

1.1.- Από την ψήφιση του ν. 3160/2003 κι έπειτα, η προκαταρκτική εξέταση **αναβαθμίστηκε** σημαντικά και, έκτοτε, αποτελεί ένα από τα **βασικότερα στάδια** της ποινικής δίκης. Με απλά λόγια, πρόκειται για το δικονομικό στάδιο στο οποίο ο **Εισαγγελέας αποφασίζει κυριαρχικώς** για το εάν αξίζει να ασχοληθεί περαιτέρω η Δικαιοσύνη με μια συγκεκριμένη υπόθεση (δηλαδή, για το εάν συντρέχουν *ενδείξεις που δικαιολογούν την άσκηση ποινικής διώξεως*).

1.2.- Ο νεαρός Κώδικας Ποινικής Δικονομίας επέφερε **τροποποιήσεις** στον εν λόγω θεσμό, **χωρίς, πάντως, να αλλοιώνει** τη, μέχρι σήμερα, φυσιογνωμία του.-

1.3.- Υπό τα δεδομένα ιδίως του νέου ΚΠοινΔ, με την εισήγησή μου, θα μοιραστώ κάποιες σκέψεις αναφορικώς **με την προσφυγή στο Συμβούλιο για α) επίλυση ανακύψασας διαφωνίας, και β) την κήρυξη απολύτων ακυρότητων**, που ανακύπτουν, κατά τη διάρκεια της προκαταρκτική εξέτασης.-

1.4.- Οι **ακυρότητες** της προδικασίας μπορούν να προταθούν μέχρι το πέρας αυτής προδικασίας (βλ. άρθ. 174 παρ. 2 εδ. β! νΚΠοινΔ), ενώ οι ανακύψασες **διαφωνίες** μπορούν να επιλυθούν μέχρι το **πέρας** της ανακρίσεως (βλ. 307 νΚΠοινΔ).

B!

i!

2.1.- Μια σημαντική αλλαγή που επέφερε ο νέος Κώδικας είναι η δυνατότητα **προσφυγής του διαδίκου, επί διαφωνίας του με τον Εισαγγελέα**. Υπό το προϊσχύσαν καθεστώς, τέτοια δυνατότητα προέβλεπε μόνον η διάταξη του άρθ. 307 πΚΠοινΔ. Ωστόσο, παρά τις αντιρρήσεις της Θεωρίας, η νομολογία είχε καταλήξει **στην αδυναμία εφαρμογής** του εν λόγω άρθρου και στην προκαταρκτική εξέταση, με το τυπικολογικό, φρονώ, επιχείρημα ότι η διάταξη αυτή έκανε λόγο για **ανάκριση**.-

2.2.- Το θέμα λύθηκε πλέον νομοθετικώς με το άρθ. 244 παρ. 5 του νΚΠοινΔ, το οποίο ορίζει ότι *το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο επιλύει όλες τις διαφορές ή αμφισβητήσεις που προκύπτουν κατά την προκαταρκτική εξέταση μεταξύ του υπόπτου και εκείνου που υποστηρίζει την κατηγορία ή μεταξύ αυτών και του εισαγγελέα*.-

2.3.- Η συμβολική, άλλωστε, μεταφορά των διατάξεων για την προκαταρκτική

εξέταση από τα άρθ. 32 επ. κ.λπ., στο 1^ο Τμήμα του 3^{ου} Βιβλίου του Κώδικα (δηλαδή δίπλα στις διατάξεις για την *προανάκριση, κύρια ανάκριση κ.λπ.*) **επικύρωσε**, επί τέλους, αυτό που εδώ και χρόνια διεκδικούσε η πρακτική: Η προκαταρκτική εξέταση **δεν είναι θεσμός διεκπεραιωτικός**, αλλά στάδιο στο οποίο ο Εισαγγελέας λειτουργεί **δικαιοδοτικός**, και στο οποίο ο Νόμος έχει προσδώσει **βαρύτητα**, ουσιαστικώς **ανακριτική**.-

ii!

3.1.- Ως **διαφωνία**, τώρα, νοείται η **απόκλιση απόψεων διαδίκου και Εισαγγελέως**, αναφορικώς με τη διενέργεια μιας **ανακριτικής πράξεως** κ.λπ. (π.χ. μετάβαση στον τόπο του εγκλήματος για διενέργεια **αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνη** κ.α.). Η διαφωνία μεταξύ Εισαγγελέως και διαδίκου μπορεί να είναι είτε ρητή είτε σιωπηρή. Στην πράξη, συνήθως ανακύπτει μετά από την **υποβολή αιτήματος κάποιου διαδίκου**, για τη **διεξαγωγή κάποιας ανακριτικής ενέργειας** (π.χ. αίτημα για **διορισμό πραγματογνώμονα**). Η αναιτιολόγητη απόρριψη ενός παραδεκτώς υποβληθέντος αιτήματος, πάντως, **προκαλεί και απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας λόγω παραβίασης υπερασπιστικού δικαιώματος**.-

3.2.- Στην πρώτη περίπτωση, όπου η απόρριψη του αιτήματος είναι **ρητή**, τα πράγματα είναι πιο εύκολα:

3.2.1.- Ο Εισαγγελέας **σημειώνει (συνήθως χωρίς αιτιολογία)** ένα -ξερό- **“απορρίπτεi”** πάνω στο σώμα της αίτησής μας, οπότε γνωρίζουμε ότι **εκφράστηκε επί του αιτήματός μας**.-

3.2.2.- Η προδικασία συνεχίζεται, το Συμβούλιο **παραμένει αρμόδιο** και η **ανακύψασα διαφωνία** ή η **εμφιλοχωρήσασα ακυρότητα** **μπορούν να προταθούν ακόμη και κατά τη διεξαγωγή της ανακρίσεως**.-

3.2.3.- Μάλιστα, στην τελευταία περίπτωση, εφόσον η ακυρότητα έλαβε χώρα κατά την **προκαταρκτική εξέταση**, η τυχόν κήρυξή της **θα συμπαρασύρει σε ακυρότητα και τη, χρονικώς μεταγενέστερη, άσκηση της ποινικής δίωξης**. Έτσι, η υπόθεση **επανέρχεται** στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης.-

3.3.- Στη δεύτερη περίπτωση, όμως, τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα: **Πότε (θα)** γνωρίζουμε ότι ο Εισαγγελέας έχει εκφρασθεί **σιωπηρώς**; Το θέμα έχει μεγάλη **πρακτική αξία** αφού συναρτάται με το **μέχρι πότε** ο διάδικος μπορεί να προσφύγει στο

Συμβούλιο προκειμένου να προτείνει την ακυρότητα κ.λπ.-

3.4.- Στο σημείο αυτό πρέπει να κάνουμε τις εξής **διακρίσεις**:

α) Η προκαταρκτική εξέταση διεξάγεται για κακούργημα, οπότε θα την ακολουθήσει η **άσκηση διώξεως με την παραγγελία για διενέργεια κυρίας ανάκρισης**. Ο κατηγορούμενος, πλέον, θα μπορεί να προβάλει την **ακυρότητα** στο Συμβούλιο, ενώ, εάν μια πράξη της προκαταρκτική εξέτασεως **κηρυχθεί άκυρη**, θα κηρυχθεί άκυρη και μετ' αυτήν η ασκηθείσα δίωξη, ώστε θα η δικογραφία θα επανέλθει στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασεως.-

β) Η προκ. εξέταση διεξάγεται για αδίκημα αρμοδιότητας Τριμελούς Πλημμελειοδικείου. Αυτό σημαίνει ότι, στην πράξη (με εξαίρεση πρόσωπα *ιδιάζουσας δωσιδικίας* κ.λπ.), θα ακολουθήσει η σύνταξη και επίδοση **κλητ. θεσπίσματος**. Ο κατηγορούμενος, όμως, έχει και εδώ δυνατότητα **εκ των υστέρων αντιδράσεως**:

i) Να προσφύγει, με σχετική αίτησή του (βλ. κατ. υπό παρ. 4.2), στο Συμβούλιο, μέχρι να καταστεί αμετάκλητη η παραπομπή του, ή

ii) Να ασκήσει κατά της, με απευθείας κλήση, παραπομπής του, προσφυγή ενώπιον του κ. Εισαγγελέως Εφετών, με πρόταση της ακυρότητας, **εφόσον αυτή συνάπτεται με τη βασιμότητα της κατηγορίας**.-

γ) Η προκ. εξέταση διεξάγεται για αδίκημα αρμοδιότητας Μονομελούς Πλημμελειοδικείου. Αυτό, στην πράξη, σημαίνει ότι, εάν η υπόθεση δεν αρχειοθετηθεί, θα ακολουθήσει **απευθείας η παραπομπή** με κλητ. θέσπισμα, κατά του οποίου ο κατηγορούμενος **δεν έχει δικαίωμα αντιδράσεως**. Εδώ, ο κατηγορούμενος δεν φαίνεται να έχει **δυνατότητα** αντιδράσεως, αφού, κατά της παραπομπής αυτής, δεν έχει δικαίωμα προσφυγής (διαβάστε την **ΑΠ 165/2019** σε areiospagos.gr, όπου αναλυτικώς το **πότε** καθίσταται, κατά περίπτωση, αμετάκλητη η παραπομπή).-

3.5.- Η **μόνη** λύση την οποία εγώ θα πρότεινα σε νεαρούς δικηγόρους, λύση, όμως, **εμπειρική** και όχι στηριζόμενη στον Κώδικα: **Στενή παρακολούθηση** της υποθέσεως. Αυτή είναι και η πιο **σπουδαία συμβουλή, με την οποία μπορώ να εφοδιάσω** τους νεότερους. Έτσι, μόλις πληροφορηθούμε ότι η δικογραφία **έχει διαβιβασθεί για σύνταξη κατηγορητηρίου**, τότε σημαίνει ότι το, όποιο, αίτημά μας, **έχει απορριφθεί σιωπηρώς**. Προμηθευόμαστε, λοιπόν, ένα **πιστοποιητικό πορείας** και παραχρήμα κι αυθωρεί συντάσσουμε το αίτημά μας προς το Συμβούλιο για **επίλυση της**

ανακύψασας διαφωνίας. Τα ίδια ισχύουν και για την πρόταση και κήρυξη μιας εμφιλοχωρήσασας ακυρότητας.-

Γ!

4.- Αμέσως παραπάνω, αντιμετωπίσαμε το ζήτημα της **διαφωνίας** και των **απολύτων ακυροτήτων, ενιαίως.** Πάμε τώρα, **ειδικότερα,** στα της **απόλυτης ακυρότητας.** Όπως θα έχει ήδη καταστεί σαφές, στην ποινική δίκη, η **απόλυτη ακυρότητα δεν επέρχεται αυτοδικαίως.** Πρέπει το -κατά περίπτωση- αρμόδιο όργανο να τη **διαπιστώσει** και να την **κηρύξει.-**

4.1.- Σημαντικές διατάξεις για το εν λόγω ζήτημα είναι οι διατάξεις των άρθ. 174, 176 και 171 νΚΠοινΔ.-

4.2.- Οι απόλυτες ακυρότητες της ποινικής διαδικασίας, προβλέπονται στο άρθ. 171 νΚΠοινΔ. Με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθ. 171 αριθ. 2 και 3 νΚΠοινΔ, που αναφέρονται **ρητώς** στη διαδικασία του **ακροατηρίου,** οι απόλυτες ακυρότητες, κατ' άρθ. 171 αριθ. 1 περ. α! – δ! νΚΠοινΔ, μπορούν να εμφιλοχωρήσουν τόσο στη διαδικασία του ακροατηρίου, όσο και στο στάδιο της προδικασίας [μεταξύ των οποίων, καταλέγονται και τα ελαττώματα της ασκήσεως ποινικής διώξεως, **διαξαγωγής της προκαταρκτικής εξέτασης** κ.α. (ΑΠ 1465/2010 ΠοινΧρ 2011/520, ΣυμβΠλημΧαλκ 203/2007 ΠοινΔνη 2007/841)].-

4.3.- Π.χ., διορίζεται πραγματογνώμονας και **δεν μας γνωστοποιείται ο διορισμός,** ή μας γνωστοποιείται μεν ο διορισμός, **αλλά δεν ορίζεται προθεσμία για διορισμό τεχνικού συμβούλου.** Παρακολουθώντας **στενά** την πορεία της υποθέσεως, θα γνωρίζουμε **πότε** πλησιάζει το έσχατο διαδικαστικό σημείο, στο οποίο μπορούμε να προτείνουμε παραδεκτώς αυτές τις ακυρότητες. Αν αυτό το σημείο παρέλθει, οι ακυρότητες της προδικασίας **καλύπτονται!**

4.2.- Η εμφιλοχωρήσασα ακυρότητα μπορεί να προταθεί και με **αυτοτελές δικόγραφο,** που απευθύνεται στο αρμόδιο **Συμβούλιο** [ΣυμβΕφΑθ 1716/2000 ΠοινΔνη 2000/843 με παρατ. **Γ. Τσόλια**].-

4.3.- Θεμελιώδες άρθρο για την κατανόηση της κήρυξης της ακυρότητας κατά την προδικασία γενικώς, αλλά και την **προκαταρκτική εξέταση ειδικώς,** είναι η διάταξη του άρθ. 176 παρ. 1 ΚΠοινΔ. Κατ' αυτήν:

“Αρμόδιο να κηρύξει την ακυρότητα των πράξεων της προδικασίας είναι το δικαστικό

συμβούλιο, ενώ των πράξεων της διαδικασίας στο ακροατήριο, και της κύριας και της προπαρασκευαστικής, το δικαστήριο που αναλαμβάνει την εκδίκαση της κατηγορίας”.-

4.4.- Η προβολή της ακυρότητας της προδικασίας μπορεί, βέβαια, να γίνει και με άλλους τρόπους, όπως με την, κατ’ άρθ. 322 ΚΠοινΔ προσφυγή κατά του κλητηρίου θεσπίσματος, υπό την **προϋπόθεση** ότι, **η ακυρότητα αυτή συνάπτεται με τη βασιμότητα της παραπομπής του κατηγορουμένου στο ακροατήριο** [ΟΛΑΠ 1/08 ό.π., ΔιατΕισΕφΠειρ (Α. Ζύγουρα) 15/2000 ΠοινΧρ 2001/659, ΔιατΕισΕφΠειρ (Α. Ζύγουρα) 44/2001 ΝοΒ 2001/1670, ΔιατΕισΕφΛαρ (Π. Ψάνη) 44/2001 Αρμ 2002/101. Βλ., πάντως, και την contra ΔιατΕισΕφΠειρ (Π. Ραπτόπουλου) 1/2006 Αρμ2006/918].-

4.5.- Όλα τα προεκτεθέντα βρίσκουν εφαρμογή **και στο στάδιο της προανακρίσεως** (κατ’ άρθ. 245 ΚΠοινΔ).-

ii!

5.- Ας αντλήσουμε και παραδείγματα από τη νομολογία μας:

5.1.- Εξαιρετικά κατατοπιστικό είναι το υπ’ αριθ. **93/2016** βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Θεσσαλονίκης (ΠοινΔνη 2016/504), που, με τυπική σκέψη, υιοθέτησε την πρόταση του Εισαγγελέως **Δ. Μητρουλιά:**

“...Από τη ρύθμιση του άρθρου 176 ΚΠΔ συνάγεται με σαφήνεια ότι το αίτημα για κήρυξη ακυρότητας δικονομικής πράξεως μπορεί να προβληθεί με ιδιαίτερη-ξεχωριστή αίτηση. Αν και στις περισσότερες περιπτώσεις η επιδίωξη κήρυξης ακυρότητας συντελείται διά μέσου του επιτρεπόμενου τυχόν ενδίκου μέσου, ωστόσο, δεν αποκλείεται η προβολή του σχετικού αιτήματος με αυτοτελή αίτηση στο οικείο δικαστικό συμβούλιο (ΑΠ Ολ 1/2008 ΠοινΧρ 2008, 305). Η τελευταία δυνατότητα πλεονεκτεί έναντι της πρώτης κατά το ότι δεν υπόκειται, σε αντίθεση με τα ένδικα μέσα, σε ασφυκτικές προθεσμίες, μπορεί να ενεργοποιηθεί και όταν η ακολουθούσα για την ουσία της υπόθεσης δικαιοδοτική κρίση (βούλευμα ή απόφαση) δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο και υπηρετεί την αρχή της οικονομίας της δίκης, αφού η χρονικά άμεση κήρυξη της ακυρότητας μιας δικονομικής πράξης προλαβαίνει την ακυρότητα των εξαρτημένων απ’ αυτή μεταγενέστερων πράξεων της ποινικής διαδικασίας και εξασφαλίζει τον έλεγχο της απορριπτικής του αιτήματος κηρύξεως ακυρότητας με το δυνάμενο να ασκηθεί μεταγενέστερα ένδικο μέσο (Α. Μαργαρίτης, Ποινική Δικονομία, Ένδικα Μέσα, Τόμος ΙΙ, Έφεση και αναίρεση κατά βουλευμάτων, έκδ. 2012, σελ. 252, Α. Μαργαρίτης, Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ’ άρθρο, Τόμος Δεύτερος, σελ. 2044). Οι μορφές της απόλυτης ακυρότητας αποτυπώνονται κανονιστικά στη διάταξη του άρθρου 171 παρ. 1 του ΚΠΔ...[...]. Ειδικότερα: Όπως γίνεται φανερό από τη διατύπωση της παραπάνω διάταξης, δεν συνάγονται αμέσως οι επίμαχες περιπτώσεις, στις οποίες προκαλείται η απόλυτη ακυρότητα, αλλά η συνδρομή μιας τέτοιας ακυρότητας εξαρτάται από την εξέταση των συναφών ποινικών δικονομικών διατάξεων. Δηλαδή ο νόμος θέτει μια γενική ρήτρα, η οποία εξειδικεύεται κατά περίπτωση με βάση

την οικεία ποινική δικονομική διάταξη. Έτσι, αν θεωρηθεί ότι η αντίστοιχη πρόβλεψη καθορίζει την εμφάνιση, την εκπροσώπηση ή την υπεράσπιση του κατηγορουμένου ή αν παρέχει σ' αυτόν ένα συγκεκριμένο δικαίωμα, τότε η παραβίαση αυτής της διάταξης επιφέρει απόλυτη ακυρότητα. Και αν μεν η αντίστοιχη διάταξη παρέχει ορισμένο δικαίωμα στον κατηγορούμενο, δεν ανακύπτει οποιαδήποτε αμφιβολία για το ότι η μη άσκησή του στη συγκεκριμένη περίπτωση από τον κατηγορούμενο με υπαιτιότητα του αρμόδιου δικαστικού οργάνου, εφόσον ο κατηγορούμενος τήρησε τις επιβαλλόμενες διατυπώσεις, δημιουργεί απόλυτη ακυρότητα. Περαιτέρω, με τον όρο «εμφάνιση» του κατηγορουμένου καλύπτονται όλες εκείνες οι διατάξεις, οι οποίες εξασφαλίζουν την προσωπική συμμετοχή του στην ποινική διαδικασία, στον όρο «εκπροσώπηση» του κατηγορουμένου περιλαμβάνονται όλες εκείνες οι διατάξεις που καθορίζουν τη δυνατότητα και τον τρόπο αντιπροσώπευσής του στην ποινική διαδικασία μέσω άλλου προσώπου και τέλος ο όρος «υπεράσπιση» του κατηγορουμένου έχει ιδιαίτερα μεγάλη έκταση και σ' αυτόν περιλαμβάνονται όλες οι διατάξεις, οι οποίες συμβάλλουν με οποιονδήποτε τρόπο στην υπεράσπισή του (Καρράς, Η αναίρεση στην ποινική δίκη, σελ. 124)...[...].

Κατά το άρθρο 173 παρ. 2 του ΚΠΔ, από τις απόλυτες ακυρότητες που μνημονεύονται στο άρθρο 171, όσες αναφέρονται σε πράξεις της προδικασίας μπορούν να προτείνονται ωστόσο να γίνει αμετάκλητη η παραπομπή στο ακροατήριο, και, κατά το επόμενο άρθρο 174 παρ. 1, ακυρότητα που δεν προτάθηκε, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, καλύπτεται, κατά δε το άρθρο 176 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, αρμόδιο να κηρύξει την ακυρότητα των πράξεων της προδικασίας είναι το δικαστικό συμβούλιο, ενώ των πράξεων της διαδικασίας στο ακροατήριο και της προπαρασκευαστικής και της κύριας, το δικαστήριο που αναλαμβάνει την εκδίκαση της κατηγορίας. Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται, ότι η πρόταση της απόλυτης ακυρότητας για πράξεις της προδικασίας πρέπει να γίνεται μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, διαφορετικά καλύπτεται, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να ληφθεί υπόψη ούτε αυτεπαγγέλτως, αρμόδιο δε για την κήρυξη ή μη της ακυρότητας αυτής είναι το δικαστικό συμβούλιο μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, οπότε αυτό απεκδύεται από κάθε δικαιοδοσία επί της υποθέσεως (ΑΠ Ολ 1/2008 ΠοινΧρ 2008, 305, ΠοινΔικ 2008, 275, Αρμ 2008, 617, Δ 2008, 563, ΠΛογ 2008, 21, ΝοΒ 2008, 997, ΑΠ 809/2008, ΑΠ 1543/2008, ΑΠ 472/2007, ΑΠ 613/2006 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 44/2005 ΠΛογ 2005, 102, ΕφΘεσ 174/2009 Αρμ 2009, 922)...”.-

5.2.- Επίσης ενδιαφέρουσες είναι οι παραδοχές του βουλεύματος με αριθ. **536/2016** του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιώς (ΠοινΔνη 2017/1235), που, με τυπική σκέψη, υιοθέτησε την πρόταση της Εισαγγελέως **Μ. Πετρουλάκη**:

“...Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι αναγκαία η ανακοίνωση του ονοματεπωνύμου του πραγματογνώμονα στον κατηγορούμενο στον οποίο δεν αποδίδεται η αξιόποινη πράξη της οποίας διατάχθηκε η διακρίβωση με πραγματογνωμοσύνη (ΕφΘεσ 1/2012 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η παράλειψη της γνωστοποίησης αυτής στον κατηγορούμενο (άρθρο 72 ΚΠΔ, ΑΠ 1604/1995 ΠοινΧρ ΜΣΤ', 1023), αναγόμενη στην υπεράσπισή του και στην άσκηση των πιο πάνω δικαιωμάτων του, που του

παρέχονται από τον νόμο, δημιουργεί απόλυτη ακυρότητα, που ιδρύει λόγο ακυρότητας της προδικασίας υπό την αυτονόητη προϋπόθεση, ότι ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών άσκησε την ποινική δίωξη, έλαβε υπόψη την άκυρη πραγματογνωμοσύνη ως έγκυρο αποδεικτικό μέσο (άρθρο 178 ΚΠΔ) και στηρίχθηκε (ΑΠ 1442/1999 ΠοινΧρ Ν', 697), και σ' αυτή για τον σχηματισμό της κρίσεώς του, και τούτο διότι (ΑΠ Ολ 2/1996 ΠοινΧρ ΜΣΤ', 1570), επί διαδοχικών πράξεων της ποινικής διαδικασίας, όταν η μια είναι άκυρη, η ακυρότητα εκτείνεται αυτοδικαίως και στις πράξεις, που ενεργήθησαν μετά την άκυρη πράξη, υπό τον όρο όμως, ότι εκείνες δικονομικώς εξαρτώνται από αυτήν. Ως εξαρτώμενες θεωρούνται, όσες πράξεις παρήχθησαν συνεπεία της άκυρης αρχικής, που αποτελεί δικονομική προϋπόθεση και λογικό νόμιμο όρο των μεταγενέστερων πράξεων, οι οποίες συνιστούν έτσι το αναγκαίο αποτέλεσμα εκείνης. Η εξάρτηση πρέπει να είναι αποκλειστική και πραγματική και όχι τυχαία ή ευκαιριακή, έτσι ώστε οι μεταγενέστερες πράξεις να ευρίσκονται σε σχέση προέλευσης από την άκυρη πράξη. Μόνο τότε κατ' ανάγκη ελλείπει και η εγκυρότητα των μεταγενέστερων πράξεων. Εναπόκειται δε πάντοτε στον δικαστή της ουσίας, να εκτιμήσει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, αν υφίσταται τέτοια εξάρτηση, ενώ αυτή ερευνάται και αναιρετικώς κατά την εξέταση λόγου αναιρέσεως, για απόλυτη ακυρότητα που συνέβη κατά τη διαδικασία (Εφθεσ 187/2011 και ΣυμβΠλημΧαλκ 257/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ)".-

Δ!

6.- Η δικηγορία απαιτεί **συνεχή ενημέρωση και επαφή με τη Νομολογία**, αλλά και τη **Θεωρία**. Οφείλουμε να γνωρίζουμε, κάθε στιγμή, **τις πιο πρόσφατες απόψεις της νομολογίας μας**, ώστε να προσαρμόζουμε καταλλήλως την υπεράσπιση των εντολέων μας. Επίσης, πρέπει πάντοτε να διαβάζουμε, **ξανά και ξανά**, τις διατάξεις των Κωδίκων. **Ακόμη** και τις διατάξεις που νομίζουμε **πως ξέρουμε καλά**. Κάθε ανάγνωση μπορεί να **αποκαλύψει μια νέα δυνατότητα**, που μας είχε διαφύγει. Και τέλος, δεν ξεχνάμε: **Παρακολουθούμε στενότατα** τις υποθέσεως μας και ενημερώνουμε αμέσως τους εντολείς μας.-

Αθήνα, 21/12/2020

Ζήσης Στ. Κωνσταντίνου

Δικηγόρος